

INTEGRÁLT VÍZHÁZTARTÁSI TÁJÉKOZTATÓ ÉS ELŐREJELZÉS

2015. július

- kivonat -

Készítette:

az

Országos Vízügyi Főigazgatóság
Vízjelző és Vízirajzi Főosztály
Vízrajzi Monitoring Osztálya

és az

Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság

Budapest, Szeged
2015. július 8.

1. HELYZETÉRTÉKELÉS

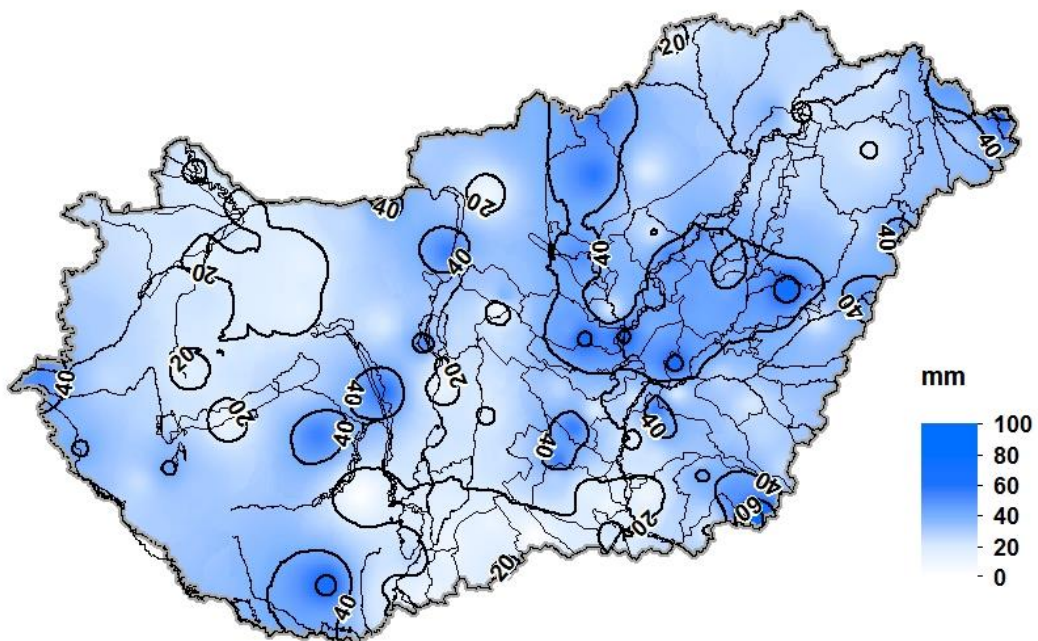
Csapadék

2015 júniusában a rendelkezésre álló adatok szerint az ország területére lehullott csapadék mennyisége 5 mm (Kelebia) és 98 mm (Battonya) között alakult, az országos területi átlagérték 32 mm volt, ami 40 mm-rel (56 %-kal) kevesebb a viszonyítási időszak (1971-2000) június havi átlagánál.

Júniusban Battonya, Kaba és Mezőtúr térségének kivételével a havi átlagnál kevesebb csapadék hullott.

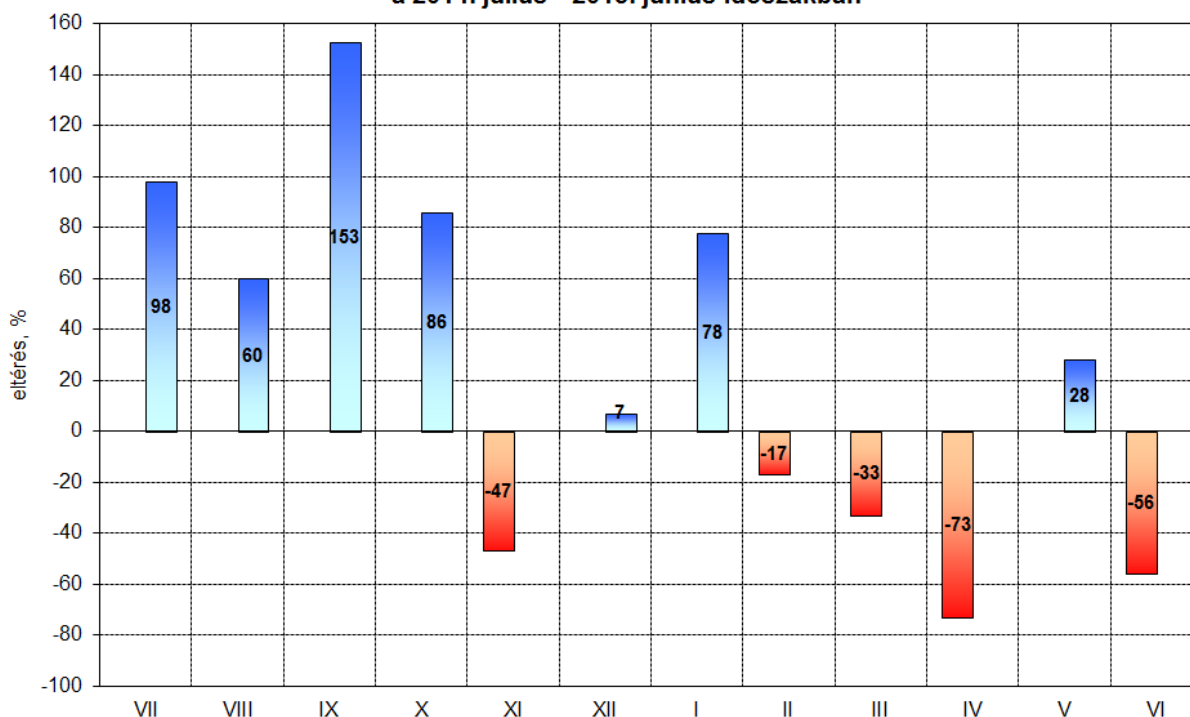
Országos áttekintésben a júniusi átlaghoz viszonyított legnagyobb csapadékhiány (72 mm) Tés, a legnagyobb csapadéktöbblet (29 mm) Battonya állomáson fordult elő.

A 2015. június havi csapadékösszeg területi eloszlása

Az alábbi szövegtáblában a legutóbbi 12 havi időszakra mutatjuk be a havi csapadékösszeg országos területi átlagértékének átlagtól való relatív eltérését.

**A havi csapadékösszeg országos területi átlagértékének
sokévi (1971-2000) átlagtól való eltérése (%)
a 2014. július - 2015. június időszakban**

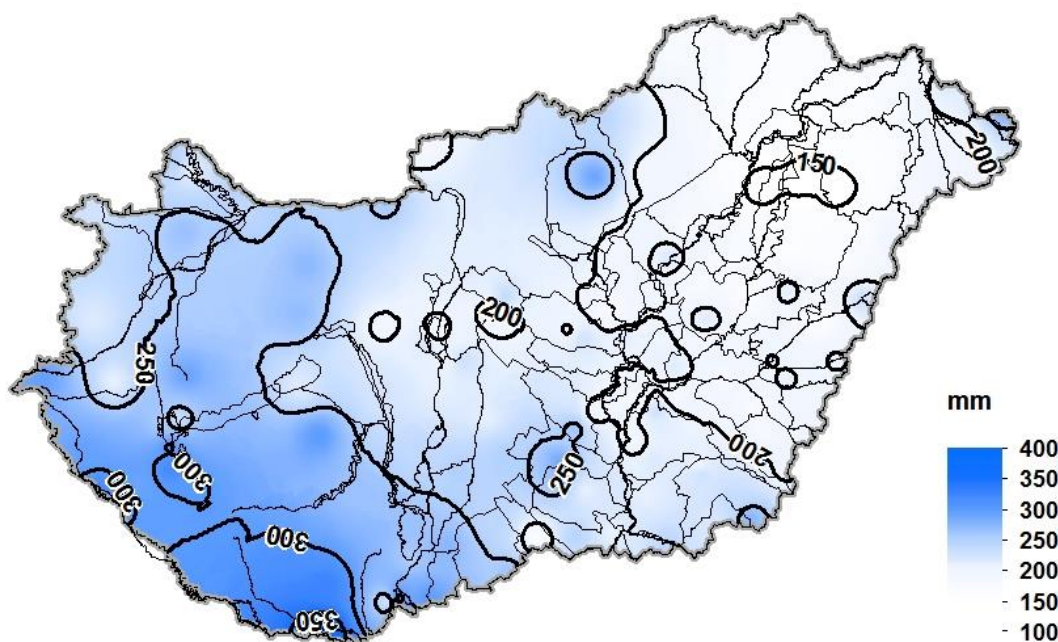
A 2015. január-június időszakban lehullott csapadék mennyisége 137 mm (Újfehértó) és 396 mm (Drávaszabolcs) között alakult, az országos területi átlagérték 222 mm volt, ami az időszakos átlagnál 47 mm-rel (mintegy 18 %-kal) alacsonyabb.

Országos áttekintésben az átlaghoz viszonyított legnagyobb hathavi csapadéktöbblet (50-91 mm) a Dráva-menti síkság keleti részén alakult ki.

A január-június időszakban az átlaghoz viszonyított legnagyobb csapadékhiány (100-134 mm) a Miskolc-Debrecen-Záhony vonaltól északra eső országgrészben jelentkezett.

Az átlaghoz viszonyított legnagyobb hathavi csapadéktöbblet (91 mm) Drávaszabolcs, a legnagyobb csapadékhiány (134 mm) Tokaj állomáson fordult elő.

A 2015. január-június havi csapadékösszeg területi eloszlása

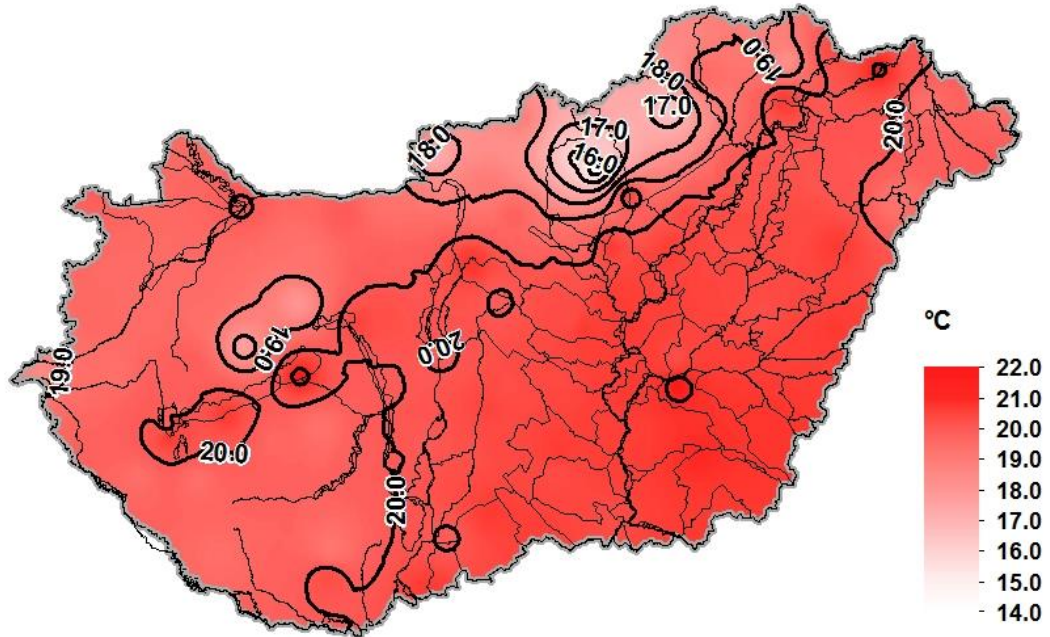
Léghőmérséklet

A június havi középhőmérséklet $14,5^{\circ}\text{C}$ (Kékestető) és $21,2^{\circ}\text{C}$ (Siófok, Szarvas) között alakult, az országos területi átlagérték $19,8^{\circ}\text{C}$ volt, ami $1,3^{\circ}\text{C}$ -kal magasabb az átlagnál.

A havi középhőmérséklet az ország területén – Tés térségének kivételével – meghaladta a júniusi átlagot.

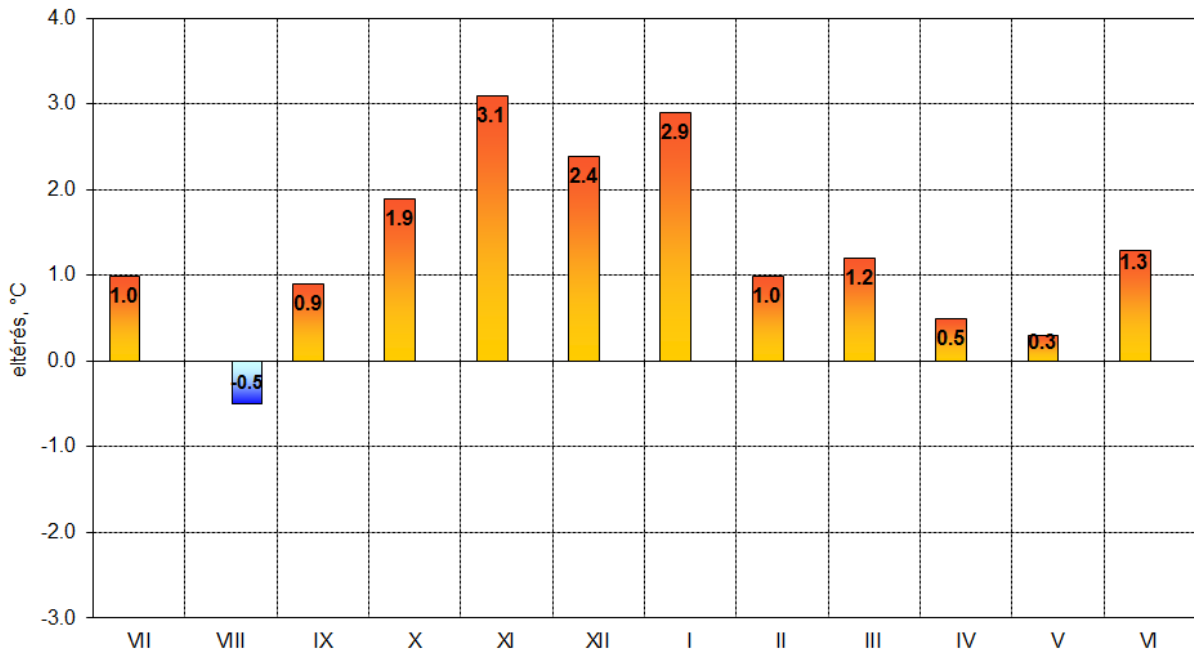
Országos áttekintésben az átlagos június havi középhőmérséklethez képest a legnagyobb pozitív eltérés ($2,7^{\circ}\text{C}$) Cigánd, a legnagyobb negatív eltérés ($0,2^{\circ}\text{C}$) Tés állomáson fordult elő.

A 2015. június havi középhőmérséklet területi eloszlása

Az alábbi ábrán a legutóbbi 12 havi időszakra mutatjuk be a havi középhőmérséklet országos területi átlagértékének átlagától való eltérését.

A havi középhőmérséklet országos területi átlagértékének sokévi (1971-2000) átlagától való eltérése (°C) a 2014. július - 2015. június időszakban

Talajnedvesség

Síkvidékeinken a talajok legfelső (0-20 cm-es) rétegének nedvességtartalma június végén az egy hónappal korábbi állapothoz képest alacsonyabb volt. A 0-20 cm-es talajréteg nedvességtartalmát síkvidékeink területi átlagában az 30-60% közötti telítettségi értékek jellemezték.

A 20-50 cm közötti talajréteg nedvességtartalma júniusban jelentősen csökkent. A hónap végén – síkvidékeink területi átlagában – a 25-45% közötti telítettségi értékek voltak a jellemzők.

Az 50-100 cm-es talajréteg nedvességtartalma az egy hónappal korábbi állapothoz képest mérsékelten csökkent, jellemzően 70-85% közötti telítettségi értékek fordultak elő.

Talajvíz

Júniusban a síkvidékek csaknem mindegyikén csökkent a talajvízszint. A csökkenés mértéke jellemzően 10-25 cm volt. 25-50 cm eltérés a Mezőföld, a Duna-Tisza köze és a Körös-Maros köze kisebb térszínein, illetve a Nagykunság délkeleti részén fordult elő. Kisebb – jellemzően 5-10 cm – emelkedés a Mosoni-sík északi részén, a Szigetközben és a Dráva-menti sík délnyugati peremvidékén jelentkezett.

Az 1971-2000. közötti időszak június havi átlagértékénél alacsonyabban helyezkedett el a talajvíztükör a Duna-Tisza köze területének csaknem egészén, az Északi-középhegység előterében, a Felső-Tisza vidék területén, a Nagykunság jelentős részén, a Körös-Maros köze északkeleti peremén, a Mezőföld több körzetében, valamint a Mosoni-sík északi részén, a Felső-Szigetközben, a Hanság és a Csornai-sík területén. A legnagyobb (>300 cm) eltérések a Duna-Tisza köze északnyugati és délkeleti részén, valamint a déli országhatár mellett, továbbá a Mátra előterében alakultak ki. A Felső-Tisza vidék területén keleti irányban növekvő, 50-200 cm, a Kisalföldön pedig északi irányban növekvő, 0-100 cm közötti értékek fordultak elő.

A viszonyítási időszakban jellemzőnél magasabban helyezkedett el a talajvíztükör a dunántúli síkvidékek csaknem mindegyikén és a Tiszántúl déli részén. A legnagyobb, 75-100 cm közötti értékek a Körös-Maros köze nyugati peremvidékén és az Alsó-Tisza völgy területén mutatkoztak.

A síkvidékek területi átlagában a talajvíztükör 2015. június hónapban az 1971-2000. közötti időszak június havi átlagértékénél mintegy 30 cm-rel alacsonyabban helyezkedett el.

Belvízi helyzetértékelés

2015 júniusában országos összesítésben a belvízrendszerek közötti vízforgalom mennyisége 100,62 millió m³ volt, ami 55,26 millió m³-rel (35%-kal) maradt el az előző havi értéktől. A június havi vízforgalom részben a felszíni vízfolyásokból a belvízrendszereken átvezetett vízmennyiség volt.

A hónap folyamán 3 VÍZIG működési területén fordult elő belvízelöntés. A megfigyelt elöntések maximális kiterjedése országos összesítésben 1320 ha volt.

A tározókban visszatartott víz mennyisége 2015 júniusában országos összesítésben az egy hónappal korábbi értékhez képest 8,62 millió m³-rel (mintegy 9%-kal) csökkent.

2. ELŐREJELZÉS

Időjárás-előrejelzés

Az Országos Meteorológiai Szolgálat 2015. június 12-én kiadott hosszú távú meteorológiai előrejelzése szerint a július az átlagosnál melegebb és szárazabb, az augusztus az átlagosnál melegebb és szárazabb, a szeptember az átlagosnál kissé melegebb és kissé szárazabb lesz.

A havi középhőmérséklet és a havi csapadékösszeg országos átlagértékei az alábbi előrejelzett értékközökben várhatók (zárójelben a sokévi átlagokat tüntettük föl):

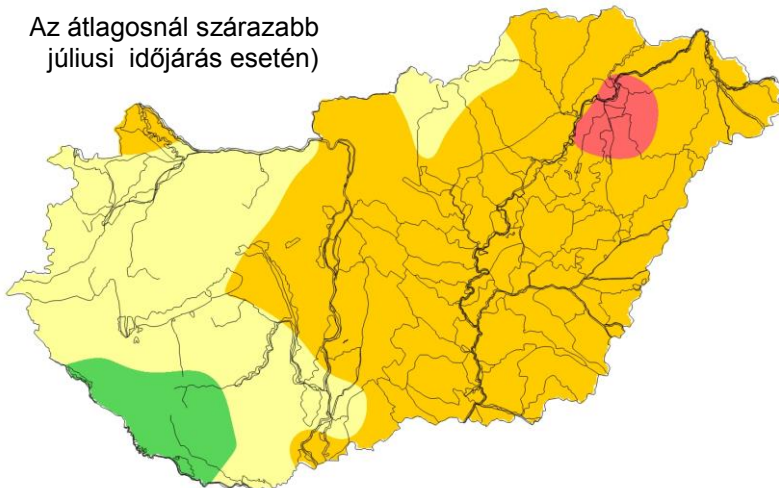
Hónap	Havi középhőmérséklet [°C]	Havi csapadékösszeg [mm]
július	20,7 – 22,8 (20,4)	40 – 70 (64)
augusztus	20,0 – 22,0 (20,0)	40 – 65 (61)
szeptember	15,0 – 17,9 (15,6)	25 – 60 (51)

Az OMSZ 2015. július 8-án kiadott középtávú előrejelzése szerint a következő 10 napos időszakban mérsékeltén változékony, nyári időjárás várható. Az időszak elején átvonuló markáns hidegfront hatására mintegy 8-12 °C-os lehülésre lehet számítani. A hidegfront hatására főleg nyugaton és északon valószínű területi átlagban számottevő – 10 mm/nap értéket elérő vagy meghaladó – mennyiségű csapadék. Az átmeneti lehülést követően a hőmérséklet ismét emelkedik, de a szélsőséges kánikulai időjárás az időszak végéig előreláthatólag nem tér vissza, területi átlagban jelentős mennyiségű csapadék nem valószínű.

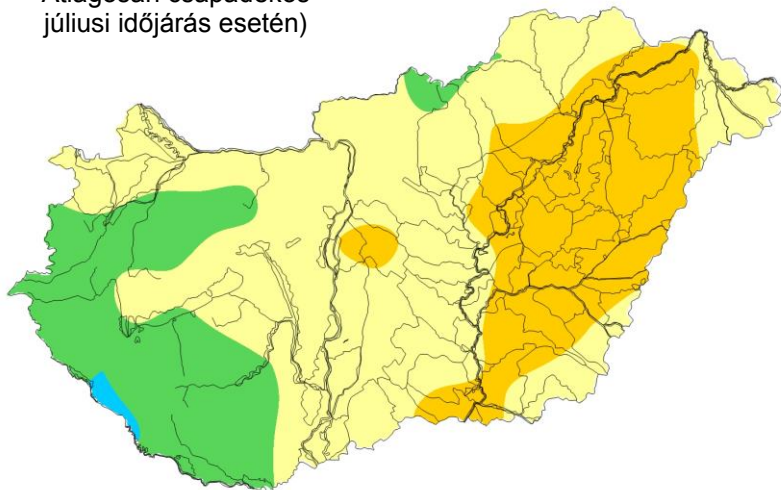
Júliusban – főleg a nagyon csapadékszegény június miatt - az ország kétharmad részén száraz vízháztartási helyzet lesz jellemző. A szárazság az eddig eltelt forró és csapadékmentes júliusi napok folytatódása esetén szélsőséges mértékűre növekedhet.

Az alábbi ábrákon három időjárási forgatókönyv szerint végzett számítások alapján szemléltetjük a vízháztartási helyzet várható júliusi alakulását.

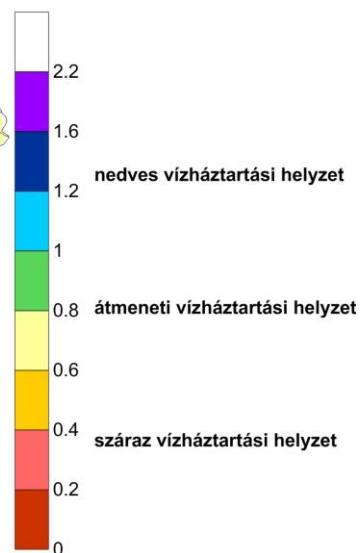
Az átlagosnál szárazabb júliusi időjárás esetén)

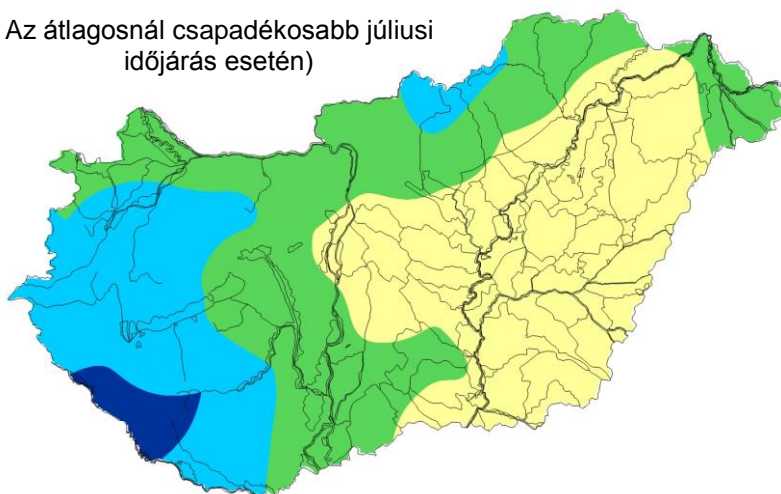
Átlagosan csapadékos júliusi időjárás esetén)

GVM

Az átlagosnál csapadékosabb júliusi időjárás esetén)

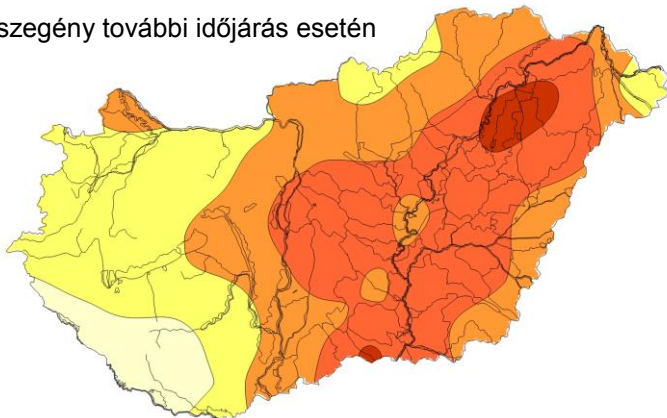

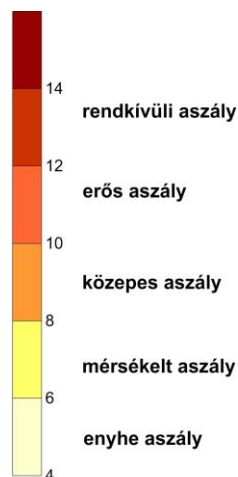
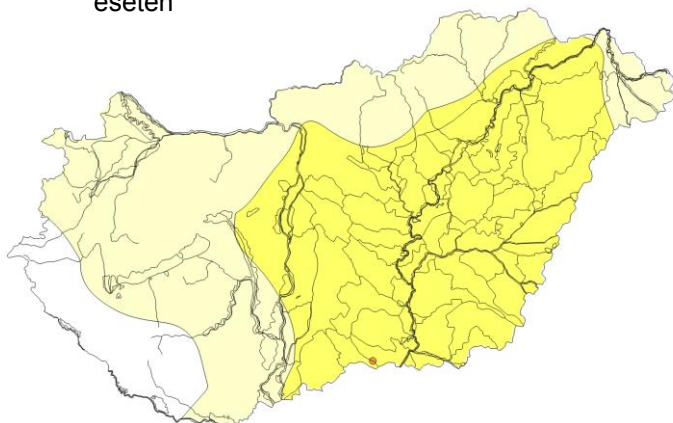
A legutóbbi előrejelzéshez képest a nyár további részére aszályosabb időjárást lehet előrejelezni, az aszály erős fokozata az alföldi területek nagy részén kialakulhat.

Az alábbi ábrákon három időjárási forgatókönyv szerint végzett számítások alapján szemléltetjük az aszályhelyzet várható alakulását.

Csapadékszegény további időjárás esetén

Átlagosan csapadékos további időjárás esetén

Az átlagosnál csapadékosabb további időjárás esetén

